

Grondwaterbeheer in Limburg naar waterschappen

— Willem Lucassen

Per 1 april hebben provinciale staten van Limburg het operationeel grondwaterbeheer overgedragen aan de waterschappen. Dat betekent dat de Waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei de eerste waterschappen in Nederland zijn die zowel het oppervlakte- als het grondwater beheren.

— 'Als Limburgse waterschappen vonden wij dat de tijd rijp was om de verantwoordelijkheid voor het grondwaterbeheer op ons te nemen. Vanuit het watersysteemdenken is dat heel logisch en waterschappen moeten dat gewoon willen.' Dat zegt ir. H.A. (Henk) van Alderwegen, nu 13 jaar waterschapsvoorzitter, eerst van De Waterlanden in Noord-Holland daarna van Zuivering-schap Limburg en sinds 2004 van het nieuwe all-in waterschap Peel en Maasvallei voor Noord- en Midden-Limburg.

— Van Alderwegen: 'In de hoge zandgebieden van Nederland is de zorg voor grondwater en oppervlaktewater niet te scheiden. We zijn als waterschappen druk bezig met waterconserving in de lijn van waterbeheer 21e eeuw en ten behoeve van de vernatting van natuurgebieden. Dat is weliswaar het vasthouden van regen dus oppervlaktewater maar het is effectief grondwaterbeheer. Het afgeven van vergunningen voor onttrekking van grondwater staat daar soms haaks op en dat doet de provincie nu. De taakverdeling tussen provincie en waterschap, als het gaat om waterconserving en vergunningverlening, is niet helder. Wel zijn provincie en waterschappen het eens over het gewenste be-

leidskader dus bij de delegatie van taken is er geen probleem voor wat betreft de afstemming. Dat denken over overname van het grondwaterbeheer is overigens niet van de laatste tijd. Maar vorig jaar, na de vorming van de all-in waterschappen, hebben wij gezegd: nu moet het gebeuren. Ik moet daar wel bij aantekenen dat gedeputeerde Ger Driessen zich er ook sterk voor heeft gemaakt.'

— Vervolgens zijn de waterschappen gaan rekenen wat de financiële consequenties zijn en is er een delegatiebesluit genomen. Afgesproken is dat de overdracht van de grondwatertaken voor het waterschap op kostenbasis (lumpsum) wordt vergoed en dat de kosten van waterconserving gelijk over de provincie en het waterschap worden verdeeld.

— Van Alderwegen: 'Wij voelen ons nu echt 100% watersysteembeheerder. Dé waterautoriteit in Limburg en dat geeft een goed gevoel. Bij Roer en Overmaas pakken ze de zaak op dezelfde manier op alhoewel in het heuvelland van Zuid-Limburg de directe samenhang tussen grond- en oppervlaktewater en berekening minder speelt. Het spreekt vanzelf dat de overname van het grondwaterbeheer een aanzienlijke krachtsinspanning betekent voor de organisatie. Een van de eerste zaken die moeten worden geregeld, is het in kaart brengen van het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime, de GGOR kaart. "Wie die term verzonnen heeft, maar goed, daar verzinnen we nog wel iets beters voor", zegt Van Alderwegen. Dat wordt een intensief proces waarbij veel overleg aan te pas komt. De

— Willem Lucassen

— KRW

— Aandacht voor de Kaderrichtlijn Water in Het Financieele Dagblad in de vorm van een open brief dd. 18/4 en een reactie daarop daags daarna.

— In hun brief stellen Jacques Schraven en Gerard Doornbos (resp. voorzitter VNO-NCW en voorzitter LTO Nederland) onder de kop 'Wees voorzichtig met de Kaderrichtlijn Water' dat Nederland als gevolg van ongeschijnlijk onschuldige Europese regelgeving in rap tempo tot stilstand dreigt te komen. Hierop reageerden Herbert Bos en Jasper Fiselier, beiden werkzaam bij DHV-Water. Hun reactie met als kop 'Kaderrichtlijn Water draagt bij aan innovatie' volgt hieronder (met toestemming van de auteurs):

— Jacques Schraven en Gerard Doornbos pleiten in hun artikel 'Wees voorzichtig met de kaderrichtlijn water' van gisteren voor een zorgvuldige afweging van de doelstelling van een 'duurzaam watersysteem in heel Europa'. Op zich is het verstandig dat zij, vanuit hun belangen, hun zorgen uiten over dat wat er op ons af komt uit Brussel, en terecht vragen zij om gedetailleerde analyses van de economische gevolgen. Hiervoor gebruiken zij echter de verkeerde argumenten.

— Ten eerste stellen zij dat de Europese normen in de Nederlandse delta altijd zwaarder uitvallen dan in de Spaanse binnenlanden of Oostenrijkse bergen. Dit is niet juist. De richtlijn geeft, afgezien van de prioritaire stoffen, expliciet de mogelijkheid om gebiedsspecifieke en realistische normen vast te stellen.

— Ten tweede stellen zij dat de belasting van het watersysteem in Nederland in geen verhouding staat tot wat bovenstrooms ons land binnenkomt. Afgezien van het feit dat dit voor een belangrijk aantal parameters

Uit de pers

onjuist is, is dit nu precies de reden waarom de richtlijn een kans is en geen bedreiging. Uitgangspunt van de Kaderrichtlijn Water is de stroomgebiedbenadering, waarbij niet langer landsgrenzen, maar waterscheidingen als grens gelden. Hierin biedt de richtlijn, samen met het principe van niet afwentelen, een uitstekende kans om eindelijk de bovenstroomse vervuiling aan te pakken.

— Ten derde stellen zij dat de richtlijn tot forse extra lasten, aanzienlijk financieel-economische gevolgen en verhoging van lokale lasten zal leiden ten opzichte van de bestaande maatregelen. Nederland zal er niet aan kunnen of willen ontkomen om gezamenlijk met de Europese partners verdergaand te investeren in een duurzaam watersysteem. Maar deze noodzaak kennen en onderschrijven we al jaren.

— Al sinds de derde nota Waterhuishouding heeft Nederland de ambitie om de waterkwaliteit significant te verbeteren. Ook voor bereiken van deze kwaliteitsverbetering zouden er forse extra financiële inspanningen noodzakelijk zijn, met lastenverhoging tot gevolg. Wat dat betreft brengt de richtlijn niets nieuws, behalve dan dat niet langer over ambitie wordt gesproken, maar dat er nu sprake is van resultaatverplichting.

— Schraven en Doornbos pleiten tot slot voor een zorgvuldige afweging van alle belangen, waarbij financieel-economische gevolgen voor betrokken sectoren in beeld moeten worden gebracht. Dit is precies de essentie van de richtlijn: normen die disproportionele financieel-economische gevolgen hebben, kunnen worden uitgesteld of verlaagd. Dit betekent een kans voor een zorgvuldige, wetenschappelijke, maatschappelijke kosten-batenanalyse als basis voor realistische ambitie, voorafgaand aan de invoering van de richtlijn in 2009.

— Van de sectoren industrie en landbouw mag verwacht worden dat zij de komende twee jaar constructief meewerken aan het inzichtelijk maken van de consequenties van de Kaderrichtlijn Water. Niet vanuit argwaan over de nieuwe richtlijn, maar vanuit de overtuiging dat hij een kans biedt op een kosteneffectief en beter watersysteem voor Nederland als geheel, de verschillende sectoren en alle individuele burgers.

— Herbert Bos is projectmanager en Jasper Fiselier is senior adviseur bij adviesgroep Water, Natuur en Ruimte van DHV.

— Wateroverlast

In Cobouw van 19/4 aandacht voor de wateroverlast in de Haagse Vinex-wijk Leidschenveen. De helft van de ruim 1400 ondervraagden zegt last te hebben van water in de kruipruimte, vocht en stank. Dit tot verbazing van het Ontwikkelingsbedrijf Leidschenveen (OBL) dat zegt na een onderzoek in 2004 in 'maar' 95 huizen een probleem te hebben geconstateerd. Naar aanleiding van de onrust in de wijk heeft het OBL vorig jaar al aan TNO gevraagd onderzoek te doen naar het waterbeheer in de wijk. De resultaten van dat onderzoek worden eind april verwacht. Een jaar geleden concludeerden onderzoekers van de TU Delft dat in nieuwbouwwijken niet of nauwelijks rekening wordt gehouden met eventuele overlast door water (inmiddels is ook het hoogheemraadschap van Delfland bij de zaak betrokken, red.)

— En dan nog dit

Het kantoor van Waterschap Zeeuwse Eilanden kampt door een lekkage met een schadepost van 400.000 euro. Een groot deel van het kantoor in Middelburg kwam in maart onder water te staan door een lekkende brandslang... Vanaf begin mei is het kantoor weer volledig bemand (Agrarisch Dagblad 8/4).